

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoltvo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O zdanjem položaji.

Velike reči zore. Razburjenje po vsej Evropi. Rusija je uže na noge stopila. Vsi časniki iz Dunaja poročajo, da ie ruski general Sumarakov na Dunaj prinesel mir ali vojsko. On je prinesel našemu cesarju pismo, v katerem ga Rusija pozivlje, naj pomaga, da se Turčinu vzemo krščanske provincije, v imenu civilizacije, vere in napredka. Rusija vabi Avstrijo, naj z njo skupaj rešuje orientarno vprašanje. Če pa Avstrija ne bi hotela, bode Rusija delo sama v roke vzela. Torej: če ne z Avstrijo, hoče Rusija tudi proti Avstriji postopati. Avstriji se ponuja, da Bosno in Hercegovino zasede, Rusija vzame Bulgarijo. Natančnosti o tem, koliko in kako niso še znane, morda še niti uglavljene ne. Zdaj gre za to, ali se bode Avstrija odločila za Rusijo. Zdaj je strašno važen čas za našo monarhijo, imenitno razpotje, kakoršnih je v zgodovini držav le malo. Kako se bode naš cesar obrnil kako bodo naši državniki okrenili?

Piše se, da je cesar uže ukazal Andrassyju, naj naredi brž osnovo, kako se je zdaj ravnati vsled tega ruskega pisma. Andrassy je uže svoje mnenje predložil, vprašanje je, ali ga bode cesar potrdil. Vprašanje je še tudi, ali bode Andrassy udal se, kljubu temu da je Magjar in neče „prirastka slovenskemu elementu“ Bosne in Hercegovine, ali bode Andrassy najedenkrat drugo politiko začel v orientu nego je ona, za katero se je slovesno v zadnjih delegacijah zavezaval, — ali pa bode odstopil in drugim večšim in srečnejšim rokam prepustil vodstvo vnanje poli-

tike. Skoro, da je prvo verjetneje. Če prav nerad, ugriznil bode v jabolko, ker najvišji krogi so za Rusijo. To je vidno iz oficijoznega članka v „Fremdenblattu“, ki nekako obeta, da se bodo stvari v tem smislu preobrnil; to je dalje vidno iz obupnega srditega držanja in javkanja nemške turčice „N. Fr. Pr.“ Bog daj, da bi se poslednjem strah izpolnil, kajti kadar se ta gad v srditosti krivi, vselej je kaj dobrega za nas pričakovati.

Nij nam treba praviti, kaj si mi in kaj si ogromna večina prebivalstva želi. Mi smo preverjeni, da bi bila strašna nesreča za monarhijo, ko bi se od Rusije odločila, ali celo proti Rusiji postavila.

Hvala Bogu, da smemo vse upanje imeti, da so najvišji krogi uže popolnem odločeni za Rusijo. Da bi se le tudi odločili, malo na stran potisniti one znane elemente, kateri iz samega slepega sovraštva do nas Slovanov škodujejo še interese cesarstva in dinastije.

Londonski „Times“ pišejo: Položaj je nevarnost oznanjujoč, vsa prizadevanja diplomacije ne bodo do ničesa privela, če ne neha precej ruska agitacija in vojska. Isto tako se iz Pariza javlja, da je na tamošnji borzi strah pred veliko evropsko vojsko občen. To so znaki zdanjega položaja, in sicer so menda dovolj zanimivi.

Magjarske žabe.

Žaba se je napanjala, da bi bila debela kakor vol, a pri tem je počila mala, smešna ošabna stvar. Jednako se denes v Evropi napanja mali magjarski narod proti Slovanstvu. Tako sta zopet v ogerskem zboru 30. sept.

stavila dva magjarska poslanca sledeče interpelacije, katere so tako neumno ošabne, kakor da bi Magjari res v Evropi imeli veliko vojsko in prvo besedo, ali vsaj kakor da bi v avstrijski monarhiji samo Magjari živeli, kjer vendar stanuje in vojake in davke daje 60 procentov Slovanov, da o družih nemagjarskih narodih ne govorimo! Poslanec Iranyi je vprašal ministra predsednika; 1. Ali je res, da so v novjšem času ruski prostovoljci, mej temi mnogo prostovoljcev v vojaške uniformi skozi Rumunijo v Srbijo šli, in zakaj nij Andrassy kot minister vnanjega reklamiral zoper ta dogodek, ker je protiven nevtraliteti in mejnarodnim pravom. 2. Ali so bili Rusi, ki so potovali skozi Oggersko v Srbijo vsi udje „rudečega križa“, in ali si je vlada prizadevala pozvedeti, če se oni v Srbiji pečajo z oskrbovanjem bolnikov in ranjencev. 3. Ali je res, da Rusija na turške meji vojsko zbira. 4. Kaj je sklenilo ministerstvo vnanjega zaradi proglašanja srbskega kneza za kralja. 5. Ali v orientalneji politiki ravna minister vnanjega v sporazumu z ogerskim.

Vse te interpelacije so take, da se dan denes, ko mogočna Rusija v akcijo stopa, ko celo boljši angleški narod simpatizira z Jugoslovani, ko Italijani in celo Prusi zoper turško barbarstvo izrekajo se, ne more reči, ali so bolj smešne ali bolj predrzne in nesramne. Odgovor bi moral biti od strani naše velike, mnogonarodne monarhije tak, kakor se daje malim pobalinom, ki se v velike stvari mešajo. Kaj če smešna žaba magjarska ruskemu velicemu volu? Mar bode Iranyi čudne

Listek.

Valovi srca.

(Izvirna novela, spisal J. Medvedov.)

IV.

(Dalje.)

Blizo mesec dni poteče. Mej tem je Rastislav čedalje pogostejše obiskaval svoja prijazna soseda. Javorski je vsakrat sprejel ga z večjim veseljem, in pri lepi Ljudmili je vselej nahajal dražjo zabavo. Le smoter, s katerim je skušal si opravičevati prihajanje k njej, tisti je ostal mu še zmerom prikrit, kakor nekada. Ona je sicer vselej z vidno zadovoljnostjo pozdravila prišlega in rada občevala z njim; nasproti pa je čutil, da njegove dostikrat prav gorke besede niso najmenj ogrevale njenih. Ali on je vendar zlasti težil na to, da bi v njenem srci zanetil sočutje ali za gotovo izpoznal uže izbijeno. Zato je vedno ljubeznivejšimi besedami pritiskal na njeno neomečljivo srce. In kakor dalje nij po svojem

rastočem prizadevanji desežal zaželenega vspeha, toliko živeje in strastneje je postopal za njim. Kmalo uže več nij vpraševal se, zakaj prav za prav goji tako težnjo, ter kaj naj bi konec in nasledek bil njegovim vresničnim željam. Kakor človek, ki dosledno buri za čim le za to, ker mu je nedosegljivo, je tudi Rastislav ves zbežan na duhu in ne pozna več samega sebe drvil le za sočutjem Ljudmilinim.

V takem dušnem stanju Rastislav necega prelepega po poludneva poletinskega pride iz pisarne in baš živo premišljuje, kam dalje iz trga naj bi napotil se, da bi ugodnejše žival prekrasni večer, kakoršnega je bilo nadejati se. V tem premišljevanju pa prikorači mimo hiše Javorskega ter kakor po nevedoma zavije v njo. V veži se na jedenkrat spomni svoje zmotnjave, obstoji, obstoji in prevdarja: ali bi šel dalje, kamor je namenil se, ali ostal tu, kamor je kar nagiboma začel. Odloči se za prvo zdaj hoče vendar kreniti skozi Javorsko vrt v en na prosto, ker — hodi najraje tod!

Gledé po stezici skrivaje pogleduje po vrti, pa ne vidi nikogar. Uže je blizo lese,

ko nenadoma opazi hiter premikljej v pristranski utici, gosto obraseni in oviti z raznim rastlinjem. Na pobistreni pozor razloči skozi linico bliščečo se uže znano krilo Ljudmilino, po katerem hipoma sodi, da ona pač biva ondi. In hote ali nehoté zakorači tje kaj.

Počasi tihotno stopaje in se silno utripajočim srcem približuje se utici. Kakor hitro zagleda Ljudmilo, obstoji in nekaj skrivaje kakor zamaknjen zre v njeno podobo. Dekle kakor ne sluteč radovednega opazovalca v obližji vsa zamišljena poveša glavico v svoje ročno delce. Le-ta njena potajba je Rastislavu premočno vseč. Ne more se dalje držati. Nemudoma stopi k njej.

„Na zdravje, gospodična Ljudmila!“ vošči jej z nekaj vlahajočim glasom.

„Na zdravje gospod doktor!“ odzove tudi ona zelo prijazno in polagoma privzdigne glavo. Njene oči srečajo njegove, denes nenavadno goreče; zato zarudela v lica hitro zopet povesi pogled.

V tem je Rastislav uže tikoma nje zavzel prostor in hitel v mislih iskat priličnega

magjarske honvede v Rusijo poslal, tja, kjer je veliki Napoleon svez pogin našel? Kaj ima Magjarče vtikati svoj hunski nos v to, kam Rusija svojo vojsko na svojej zemlji postavlja? Kakšno pravico imajo bratje ciganov, ti Magjari, na Srbskem policaja delati in vohati, kaj delajo tam Rusi, ki so preko naše monarhije s cesarskim dovoljenjem potovali tja?

Čujemo barem, da so naši slovanski bratje **Hrvati**, ti možje narodni, tudi zastopani na ogerskem zboru po svojih narodnih možeh. Ali se ne bodo proti tacim interpelacijam o istej stvari nič oglasili? Potem bi bili kukavice! Ne molčite bratje sedaj, ko je treba, da vas svet čuje!

Jugoslovansko bojišče.

Z bojišča denes nij važnega novega. Da si bodo od zadnjega boja tudi Turki pripisovali zmago, to je, da so napad Srbov odbili, menda bi uže vsak prej pričakoval, ker to je njih navada in leto dan, kar traje jugoslovanski upor.

Sicer pa bitva 28. t. m. nij mogla biti odločilna bitva, ker so Srbi okolo in okolo Turkov na več mestih razstavljeni. Ker Turki samo toliko rekó, da sta oba dela svoje pozicije ohranila, torej ne, da bi bili oni kaj dobili, moralo je uže ugodno biti za Srbe in skoraj pričakujemo vesti o nadaljevanji.

Kako smo uže večkrat omenjali — Turkov je preveč in Srbov premalo, sicer bi bile uže odličnejše zmage. Ker je stvar taka, gredo stvari počasneje, nego bi mi prijatelji dobre stvari želeli. Načrti vojni, katere dela Černjajev, res so priznani od vseh strani kot izvrstni, ali izvesti jih je s srbsko milico, ki nij bila sistematično na novo vojskovanje izučena, prav teško. Bogu hvala, da je vendar tako dobro, da Turki napade uže odbijajo, namestu da bi sami napadali, ker so v sovražnikovej deželi. Sreča junaška bode stvari tudi preobrnili, da bode še boljše.

Miriditovski knez **Prenk** je odločno odbil turško ponudbo, naj tudi on s svojimi vojaki vojuje s Turki vred proti Črnogorcem.

Turška tvrdnjava v Kučah, katero Črnogorci oblegajo, je prosila Črnogorce, naj dajo za ranjene in bolne Turke zdravil in za tako dolgo živeža, dokler bode mir sklenen. Črno-

predmeta za pogovor. Ali kar ne najde nobenega. Vse misli se mu topé, vsa duša mu v tem trenutji kar medli v pričo nje. Le žarke oči se mu zamičejo zdaj v njeno čedalje hitrejše dvigajoče se nedrije, zdaj v njene bele ročice in drobne prste, ki jej nekaj trepečejo. Da, saj je Ljudmilo zdavna poznaval uže lepo; ali tako divno krasna in ob jednom mično ljubezniva zdela se mu nij še nikoli! Kakor očaran strmi in molči.

Tedaj Ljudmila sama pretrga težeči molk.

„Kaj boste povedali, gospod doktor?“ vpraša rahlo in ne ozreč se v njega.

„Kako ste mila!“ pravi jej on in svojo roko čedno položi na njeno, tako, da jo objame. Ob jednom se nagne proti njej in s čutom reče:

„Jaz — da bi vam, gospodična, pripovedoval kaj?“

„To menim jaz, da!“ ponovi ona in roko rahlo izvije iz njegove.

Rastislav jej jo pusti in pomolči za nekoliko trenutkov. Potem reče s povišanim naglasom:

„Gospodična! Menim, da jaz vam sem

gorci so zdravil sovražniku precej dali, živeža pa ne.

„Glas Črnogorca“ piše proti začasnemu premirju, ki je bilo od velesil Črneje gori in Srbiji vsiljeno in pravi: Ali naj evropske sile tako premirje dosežejo, ki bode do miru vodilo, ali pa, če tega nijso v stanji, naj puste da orožje odloči.

Srbske skupštine odbor

je izdal zopet sledeči proglas:

„Ruskemu narodu in vsem onim narodnostim, ki pomagajo srbskemu narodu v osvobodjevalnem ratu in pri zjedinenju Srbstva.

„Čudne ideje, čudne — vladajo svet. Kamor se človek obrača, povsodi je špekulacija. Človeška družba se je razdelila v države in države se ravnajo zá-se po političnih načelih in špekulacijah. Državniki in politiki delajo ali iz sebičnosti, ali iz političnih zanimanj ali zaradi ravnotežja itd. Kamorgod se človek obrne, povsodi trči ob protivje. Žalibog pa v teh bojih večinom sila zmaguje.

„Kjer vlada sila, tam prava nij. Pred silo se umikajo zakoni. Nij poštenja, nij sloge, nij družbe. Kjer vlada sila, tam vlada brez zakonitost. To potrjuje ves olikani svet. To uči veda. Toda v praksi in po izkustvu je to inače.

„Naš narod trpi pet stoletij, a nihče ne sliši njegovega vika. Naš narod je bolj poniževan, nego li zverjad, razklan na sto komadov, razdeljen pod več držav, a nikdo mu ne pomaga.

„Z nedolžno krvjo naših pradedov je napejena cela zemlja. S kostmi naših junaških dedov je zemlja prenapolnjena.

„Kjergod stoji človek, vzdigajo se iz tal junaški glasovi, — a Evropa jih ne čuje.

„Naš narod ne vstaje, da se poveča, nego da se oslobodi. Naš narod vstaje proti turški sili in barbarstvu; ne iz čestiljubja, ne iz špekulacije, nego za idejo, katera mora vsakemu človeku biti sveta. Naš narod je vstal, da svoje brate oslobodi sile in sramotnih napadov in da jih postavi v vrsto ljudij. Toliko kolikor je naša ideja srbska, toliko je človeška. Celi civilizirani svet je pozvan, da se udeleži boja za to idejo, kajti ona je obče dobro.

„Tem pôtém je Srbija prišla v težaven

povedal uže mnogo, uže dosti, morda uže preveč; ali vi — vi“

Ljudmila pobledi in silno radovedna nekoliko povzdigne obraz.

„Da, vi, gospodična“ nadaljuje on „vi pa meni niti ne privoščate posluha prijaznega. Moje besede pri vas ne nahajajo nobenega odziva! Meni se zdi, da sem vam nepogoden —“

„O, prosim gospod doktor! Kako —? Ta neopravična in kriva sodba — to me pa žali! Po čem sem vam kedaj dala najmanjši povod, da tako nemilo mislite o meni?“ prša ona vidno zelo osupnena in vznemirjena.

„O, če želite odgovora na to vprašanje — po mojem pogostnem zahajanji k vam, po vsem mojem občenji z vami ste gotovo uže lahko izpoznali, da me posebno sočutje tolikrat in tolikrat privaja do vas. In moje besede moji pogledi, moji hrepeni — gotovo so vam velikrat uže pričal!“ — pri teh besedah se zopet kako nevedoma rahlo polasti njene roke — „da ste mi mila, da ste mi ljuba in draga; da vas čislam, da vas spoštujem, da vas — o dalje ne morem več zamolčavati — da vas ljubim, ljubim!“

položaj. Srbija je prišla v boj, iz katerega izide z božjo pomočjo častno in slavno, in ko pade, slavila se bode na veke v sramoto evropski civilizaciji.

„Tega pota, tega boja so se evropske moči žalibog le trpno, ne dejansveno udeležile. Povsod se kadi krv mučenikov. Žene in device se oskrunjajo, otroci in žene se more, ljudje se na kol natakajo, v služnost prodajejo; ropa se in požiga, z eno besedo, iz ljudij so naredili živino. Vlade se bavijo s politikom, mej tem pa se zemlje pustoše. A k sreči in človeštvu v čast vidimo, da so ljudstva, ki hodijo po drugih potih, in sicer po potih družbe, človekoljublja; po potih, ki so našim enaki. Povsod se društva snujejo, tabori kličejo, in nabirajo se doneski za naše stiskane brate. Od povsodi hité ljudje k nam, pomagajo nam z novci in drugimi sredstvi, podajejo se v nevarnosti ter žrtvujejo življenje.

„V prvej vrsti teh borilcev so naši ruski bratje, ki nas i z novci i fizično podpirajo.

„Od dne do dne prihajajo iz skrajnih mej v našo dežel. Ostavljajo imenje in rodbino, gredo v opasnosti, ponujajo življenje in njihove kosti trohne uže za čast Srbije.

„Tem borilcem in pomagalcem za človekoljubno idejo izreka odbor skupštine kot zakon-dajalen zbor hvalo ter pozdravlja kakor krvne brate. Dokler Srbija obstane, bodo se slavili, bode stal vedno narod ter se bode vrednega kazal evropske civilizacije in družbe. Krv, ki se je prolila za naš narod, povrne se stotero!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. oktobra.

Na **Dunaji** je še vedno ruski general Sumarakov, kateri jako živo občuje z najvišjimi krogi. Tudi z grofom Andrassyem je imel dolgo konferenco. Sicer se pa cela stvar obravnavanja jako skrivnostno drži.

Državni zbor je kakor „Pol. Corr.“ poročá, sklican na 19. dan tega meseca.

V **Pragi** je policija našla skrivno delavsko društvo socialistične barve. Več delavcev je bilo prijatih in v zapor odvedenih zaradi tega.

V **ogerskem** zboru je poslanec Chorin 30. sept. interpeliral zaradi nagodbe z Avstrijo, zlasti zaradi vprašanja nacionalne banke

„Kako — kako govorite?“ gospod doktor!“ vsklikne Ljudmila kakor iznenadena ter mu zvestno izvije roko, katero je on skušal gorko stiskati.

„Da, kaj hočemo, kaj morem —? Izpoznam vam še jedenkrat odkritosrčno, resnično: ljubim, da, ljubim vas!“

Ljudmila molčé poveša obraz.

In vi pa gospodična Ljudmila,“ povdari on z nekaj tožno — očitajočim glasom, „vi pa nobenega sočutja nemate do mene, nobenega!“

Izrekši to omolkne ter silno radoveden pričakuje, kaj bode ona izpregovorila na to.

„Ljubi gospod doktor!“ pravi ona hitro „meni se zdi, da vi nalašč nečete prave resnice izpoznavati. Gotovo ste lahko uže prepričali se, da ste nam dragi gost, da vas vselej sprejemamo z velikim veseljem, kadar koli blagovolite nas obiskavati.“

„Gotovo, to je res. Saj zlasti v tej zavesti je meni tolikanj priljubila se hoja k vam,“ pravi Rastislav pa po kratkem prenehljaji pristavi:

„Vendar vsa le-ta vaša preugodna po-

in dolga osemdesetih milijonov, kateri dolg ima monarhija plačati nacionalnej banki in Magjari nečejo nič o njem vedeti. Ta dolg se je začel l. 1818 s svoto 10 milijonov, rasel je od leta do leta, tako, da je bil l. 1859 uže 300 milijonov velik. Država je plačala do l. 1867 toliko, da je zdaj še 80 milijonov dolžna.

Vnanje države.

Grška vlada je vnovič vložila protest proti temu, da se na tihoma Čerkesi na grškeje meji naseljujejo.

Turki v Carigradu na svojih cerkvah, mošejah, nabijajo pretilna pisma, da bi sultana in vlado prisilili, kristijanom nobene avtonomije ne dati, ni privoliti.

Francoska „République fr.“ je nezadovoljna, da so dosedanji vojni poveljniki v francoskej vojski potrjeni.

Angleški poslanec Lowe piše v „Times“, da se mora angleški parlament izredno sklicati, da pove svoje mnenje, ali ima dozdanja politika angleške vlade dalje trajati ali ne.

Dopisi.

Iz Žavca 1. okt. [Izv. dop.] V št. 223 „Sl. Naroda“ iz Mozirja, beremo jako hvale vredni čin ondašnjih prebivalcev. Žali Bog, da se kaj jednegega le prerediti sliši. Če rečemo, da bode srbska zmaga tudi naša zmaga, vprašati se moramo, kako da Slovenci kot narod, več ne storimo za srbske ranjence itd. Da bi bila naša duhovščina bolj slavjansko-narodna, morali bi jednako kot iz Mozirja, iz vsake župnije slišati, kajti po mojem mnenju ima duhovščina naj lepšo prilžnost, priprosto ljudstvo, koje većinom časnikov ne bere, in le čuje iz govorov, stanje naših mučenih bratov objasniti. Ne spavajte, ki ste poklicani.

Domače stvari.

— (Nova četirirazredna ljudska šola) se bode odprla z novembrom v Šmartnem pri Litiji. Za nadučitelja in vodjo nove šole je imenovan g. Fr. Ser. Adamič, ki si je to mesto z dolgoletnim izvrstnim poučevanjem pač popolnoma zaslužil.

— (Šolska preskušnja v Šent-Jarnej na Dolenjskem) 14. sept. t. l.: Krajni šolski svet je zahteval konecletne javne preskušnje na 2razredni šoli v Šent-Jarnej, in za predsednika takrat je bil imenovan dež. poslanec, g. Karol Rudež, ki je tudi podpred-

sednik kraj. šolskemu svetu. Zbralo se je okolu 356 šolskih otrok, dečkov in deklic, učitelja sta peljala najprej otroke k sveti maši katero je služil drugi gosp. kaplan. Pri sv. maši so peli otroci primerne pesni in petje je spremljal g. nadučitelj Sajé z novim „Harmonium-om“ od Titza iz Beča, kupljenim za podružnice, harmonium se pa tudi v šo'i lahko rabi. — Bilo je pa v cerkvi tudi mnogo ljudstva zbranega. Otroci odpevši zahvalno pesen so šli v šolo in na vrsto so prišli prvo otroci I. razreda, a v sobah II. razreda je bilo sprševanje. — Ko je bil I. razred pri preskušnji, so otroci iz II. razreda nekaj čitali, števili v sobi I. razreda, nadzoroval jih je ali g. učitelj ali g. katehet.

— (Učiteljska spraševanja) bodo v Ljubljani to jesen 23 t. m. Čas za razglaševanje je do 16. oktobra pri ravnateljstvu c. kr. spraševanijske komisije. Na prošnje, ki pozneje prihajajo, se ne bode ozir jemalo. Prosilci naj pridejo kar 23. oktobra ob 8. uri k pismenemu spraševanju.

— (Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) G. Anton Javoršek iz Mirne peči v Mengeš za 1. učitelja, in zač. pride tja tudi spraš. učit. kand. gđc. Frančiška Gonse. G. Bern. Jevnikar iz Žužemberka gre v pokoj. V Čatežu pri Trebnem je učitelj g. Jan. Terselič. G. Janez Celestina, poprej nam učitelj na učiteljišču v Gradcu, je sedaj glavni učitelj na c. kr. moškem učiteljišču tukaj, in nam. učitelj g. Jarnej Čuček je prestopil na realko. Spraš. učit. kandidatinja gđc. Fani Arko je podučiteljica na drž. dekl. šoli v Trstu in spraš. učit. kand. g. Jan. Levec je učitelj v Borovnici, zač.

— (Poskušanje umor.) Marko Čeh, posestnik v St. Lenartu v celjskem okrožji, je hotel svojo pasterko Marijo Beloglavec z arzenikom zastrupiti, da bi 1900 gld. po njej podedoval. Ker pa dete nij vsega strupa v sebe vzelo, ozdravelo je po daljšej bolezni. Razneslo se je pripovedovanje o tem. Preiskovanje in zapor Marka Čeha sta bila nasledek vsega.

— (Požar.) V petek po noči je gorelo v Dobrunji jedno uro pod Ljubljano. Pogorela je hiša nekemu mesarju in pa koštrunovih kož za 300 gld. vrednosti. Ljudje so šli zvečer spat in

vzbudili so se tekar ob jedni po noči, ko jim je strop nad posteljami začel pokati.

— (Panslavistično.) Kaj je to? Še le zdaj prav vemo. „N. Fr. Pr.“ je to izvedela iz Dalmacije, iz Spljeta, torej od daleč doli, da je pesem panslavizma naš nedolžni Jenkov „Naprej“. Kako so temeljiti!

Razne vesti.

* (Don Karlos), znani španjski pretendent, je zdaj v Parizu. Francoska vlada pa želi, da bi ne ostal dolgo tam, sicer bi prijateljstvo s Španjsko začelo pojemati. Don Karlos ne misli iti več na Španjsko, nego pojde v Belgijo ali pa Švico, soprogo pa otroke pa bode v Parizu pustil.

* (Italijanski delavci) so muhasti ljudje. Nek dunajsk list pripoveduje, da delajo celo leto pri velicijah javnih stavbah; ko pa jeseni dela pomanjka, pošiljajo zasluženi denar domov, potem pa gredo na policijo, in se dajo pa „šubu“ do Kormina na italijansko mejo poslati. Tako pridejo v deželo, kjer citrone cvetó, ne da bi le sam vinar zavozili.

* (Znorel) je v Išlu zidar Janez Kresel in v svojej duševnej nezavednosti svojeje ženi z britvijo vrat prerezal, potem pa sebi žile odprl. Oba sta se izkrvavela in umrla.

* (Čuden časopis.) V Roveredu, v italijanskih Tirolih, bode z novembrom začel izhajati list pod naslovom: „Mrtvaški časnik“. Nosil bode nekrologe, naznanila smrti, žalostinke in drugo tako.

* (Konjska bolezen.) Iz Aleksandrije se piše, da je iz Abesinije zanesena konjska kuga, tifusu podobna, ki strašno razsaja in mori konje, osle in mule. Bati se je, da se ta nova kuga iz Egipta k nam v Evropo ne zanese.

* (Turško plačilo.) „Times“ objavljajo pismo angličanskega škofa v Jeruzalemu, katero pravi, da je turšk vojak iz okolice kot ranjenec prišel domov, ter pripeljal soboj bulgarsko deklico, ki jo je dobil namestu zaostale plače. Nek kristijan iz Jeruzalema je ponujal Turku velik denar za-njo, a nij je dobil.

* (Psom okolo vratu) obešajo turški vojaki križe, katere so nakrali po srbskih in bulgarskih cerkvah in hišah. — Kateri kristijan more s temi Turki simpatizirati? Noben pošten človek, le kakšen nemškutar in nemško judovsk novinar.

* (Junštva Mohamedovih potomcev.) Meseca avgusta napade trufna turških konjikov premožnega Bulgara Genča in Kotla ter mu pravi: „Poslani smo iz Ruščuka, da te tje popeljemo, ker si upornik. Nocoj ob treh bodemo odjahali!“ „Dobro,“ pravi Genčo

dvorljivost meni še nikakor ne vstreza niti ne zadostuje. Neče in ne more! In zdaj, pri tej priliki, ko sem vam gospodična, odkril uže svoje srce prosim vas, privoščite mi še blagovoljenja, kratkega posluha; potlej — naj mi zgodi se, kar hoče!“

Pomeknivši se tikoma k njej nadaljuje:

„Draga gospodična Ljudmila! Nevmestno bi bilo in nemoder bi vam moral se zdeti, ako bi hotel na dolgo razkladati, po kakem osojenji sem bil sklenil svoje srce za vselej zagraditi čutstvu, ki je vsemu človeštvu prirojen in pač neizogibljiv — ljubezni! Da, prisegel sem bil za celo življenje, stanovitno v nemar puščati vse ženstvo. Menil sem namreč imeti razloga prezirati, zaničevati — ne zamerite gospodična! — sovražiti vès nežni spol.

„V takem dušnem stanji sem prišel semkaj v B*s., in v takem prenačljenem predsodku sem prvokrat videl vas, gospodična! Videl sem vas in hotel sem tudi proti vam nepremakljiv ostati pri svojem načelu. Ali že o prvem sestanku z vami sem na vas opazil celo nenavadnega in menda vsemu ženstvu nasproti samovlastnega nekaj, kar je precej in neve-

doma jelo me izneverjati storjeni prisegi, kar je moj duh nepresledno obračalo le na vas. Misli na vas — nijsem mogel ubraniti se je! Poznaval sem bolj in bolj vas, mej tem pa čedalje menj samega sebe! Tako je kmalu prišlo, da nijsem nič več poznal in tudi ne hotel poznati samega sebe. V pričo vašega divnega bitja je vse tisto poprejšnje sklepanje moje skopnelo v nič! Hotel sem varati svojega srca pravi čut, ki je zapored povajal me k vam. Skušal sem z raznimi namišljenimi razlogi opravičevati svoja obiskavanja, in vendar — kako jasno uvidam zdaj pravi nagib vsemu mojemu mišljenju in dejanju! Jaz nijsem hotel misliti nu vas, pa mislil sem; ne videti vas, pa hrepenel sem po vašem ljubem obličji. Hotel sem biti vam ravnodušen pa vnet sem gorel živo za vas! Da, kar bi sem sebi ne bil mogel nikoli verjeti, zgodilo se mi jo! Kar sem strastno pogubljeval, to mi zdaj sladko nadepolno prešinja vso dušo. Kar bi pač nobenemu ženskemu bitju ne bilo mogoče, to ste mi učinili vi, gospodična Ljudmila! O, jaz sem veliko boril se, veliko premišljeval in uvaževal: to nij sanjarski vsplamen za tre-

nutek! Na obzorji moje prihodnosti sijoče in in ogrevajoče solnce ste mi vi, draga, vsega mojega mišljenja in dejanja zaželeni smoter — le vi; vi moja nada, moje veselje, edino prepenenje, vi moje življenje, moje vse na tem svetu! Ena vaša beseda — in najsrečnejši sem, ker jaz ljubim s treznim preudarkom, iz vsega srca! O, ko bi vam mogel z besedami povedati, kako neizmerno vas ljubim, predraga Ljudmila!“

Pri teh zadnjih besedah njeno roko hlastno potegne sebi na ustna in poljubi, pa čuti kakor bi nekaj tresla se jej in kakor bi Ljudmila odtezaje jo njemu le rahlo rabila svoje moči.

— „Oj ljubljena gospodična!“ vsklikne on na pol uže zanašaje se na svojo zmago „recite, recite le jedno besedo. Jaz trepetam, kar ginem —“

Ljudmila, ki je ves čas njegovega izpovedovanja nizko povešala glavo in kar molčé le sem ter tja kakor neverujoča odkimavala, vskloni se zdaj. Na obrazu jej igra nekaj čuden smehljaj, kakor pomilujoč zdi se Rastislavu.

(Dalje prih.)

nič hudega sluteč ter si napravi še večerjo. Turki odjahajo, čez nekaj časa pa se vrnejo ter terjajo od njega ves denar v znesku 15.000 grošev. A to jim še nij bilo zadosti; zato ga vbadajo z noži na prsa ter ga žugajo usmrtiti ako jim ne da še 150 turških lir. On pravi da nema nič, a turška zverjad zahteva naj si od nekega Turka v bližini, Ahmeta, izposodi na dolžno pismo in prisego zahtevani denar. Ko dobe denar, vzamejo mu še 10 konj ter izginejo. Mučeni Gončo na nij več dolgo živel zaradi strašnega trpljenja, ki so mu ga rane prouzočale.

* (Civilne liste) ali plače evropskih vladarjev so jako različne, kakor poroča nek francoski list. Najbolje plačan vladar je ruski car, ki potegne vsak dan 125.000 frankov; sultan Hamid II. ima na dan 90.000 frankov; avstrijski cesar 50.000, nemški cesar 41.000, italijanski kralj 32.000, angleška kraljica 31.000 frankov. Predsednik francoske republike prouzoča deželi naj manj stroškov, kajti dobi na dan 2500 frankov, in pri tem so zaračunani tudi popotni in drugi stroški. Kakor je vidno, baš nobeden „kruha ne strada“, rekel bi naš človek.

* (Gradec) šteje po zadnjem štenji ljudij 86.369 ljudij.

* (Zvest pes.) V Münchengratzu na Bavarskem je šel visok uradnik Spitzer čez Ludvikov most. Zvrtil se mu v glavi, da pade v reko Izar, čisto pri kraji. Ko zjutraj delavci pridejo, zagledajo na pol iz vode moleče truplo, sedel mu je na prsih njegov večletni spremljevalec, star pes. Po noči je bilo gotovo jako hladno, a navzlic temu je bil pes celo noč pri nesrečnemu gospodarju. Ko so pa truplo izlekli iz vode, tekel je pes domov, žalostno tulil ter stikal po vseh kotih, in žalostna slutnja onih, ki so ga videli, se je žalibog obistinila.

* (Štrašen požar) je opustošil mesto sv. Hijacint v provinciji Kvebek. Vpepelil je 600 hiš, veliko ljudij poškodil in živih sežgal. 4000 ljudij nema strehe. Materijalna škoda znaša 1.500.000 dolarjev.

* (Piva) se porabi v Zjedinenih državah 235.500.000 galon, in ga kuhajo v 2600 pivovarnah. L. 1874 se je v ameriških pivovarnah porabilo 64.000.000 vaganov ječmena.

Tujci.

1. oktobra:

pl. Vetter iz Trsta. — Mafizzoli iz Milana. — Pitsch iz Trsta.

Stena: Abelard iz Trsta. — Fasli iz Insbruka. — Mativič iz Varaždina. — Celestnik iz Gorice. — Vogl iz Dunaja. — Goldner iz Peštd. — Stöcklinger iz Pontabla. — Menič iz Maribora. — Toman iz Zidanega mosta. — Polak iz Dunaja. — dr. Perko iz Postojne.

Pri Met: Drein iz Dunaja. — Pohe iz Trsta. — Ris iz Dunaja. — Neuberger iz Prestraneka. — Pfeifer iz Dunaja. — Podkrajsek, Winkler, Friedenheim, Auersperger iz Dunaja.

Pri Zamorci: Lebenmayer iz Gorenjskega. — Kmet iz Zaloga. — Perš n iz Koroškega. — Gričar iz Zagorja.

Dunajska borza 2. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	55 g. d. 70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68	—
1860 drž. posojilo	108	75
Akcije narodne banke	845	—
Kreditne akcije	154	—
London	123	40

Napol.	9	85
C. k. cekini	5	90
Srebro	102	75

sem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni Revalescierièe du Barry

v Londonu.

30 let uše je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezn v želodecu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlezah i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljši nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vsučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, M. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castillonart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešo je uše sedem mesecev, odar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutnicnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zapredilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescierièe pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescierièe popo nem zdrav, tako, da brez najmatjega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav ceró in okusno hrano, kot najboljši pripomček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezn na jetrah bilo je moje stanje hušjanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravnikni poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescierièe in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu, Revalescierièe zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in poponega spoštevanja.

Markize de Bréhan.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hušjanji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Revalescierièe je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

v pihastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescierièe-Piscuiten v puščah in Revalescierièe-Chocolatée v prahu po 1 gid. 50 kr., 24 tas 2 gi. 50 kr., 48 tas 4 gi. 50 kr., v prahu po 120 tas 10 g. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 6, kakor v vsob mestih pri dobrih lekarnih in spocerjskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša za vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Schr. J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Splicju pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravalle, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (38)

Razglas.

Na podlagi sklepa mestnega zbora od 20. in 22. junija t. l. in dovoljenja c. k. deželnega poglavarja za Kranjsko od 12. julija t. l. št. 4606 se bodo hišam mestnega okrožja, izvzemši onkraj Gruberjevega odtoka ležečih predmestji, po določbah postave od 29. marca 1869 (drž. z. št. 67) popolnem nove številke podale, tudi se bodo prostori, ceste in ulice deloma z novimi imeni zaznamovale.

Nove hišne številke se bodo na tablicah zvonanjih straneh hiš pribile; vsak hišni posestnik je pa oziraje se na omenjeno postavo dolžan dovoliti, da se tablice nabijejo, in skrbeti, da se taiste ohranijo, dosedanje hišne številke se bodo pa v hišnih vežah napisale.

Stroške novih hišnih številk in njenih ohranjenja ima po omenjeni postavi vsak hišni posestnik sam plačati, in se bo to plačilo od mestne blagajnice izterjalo.

Po popolnej izvršitvi teh opravil se bode novi zapisnik hiš celega mestnega okrožja ljubljanskega, ki bode nove in stare hišne številke obsegal, izdal.

Mestni magistrat v Ljubljani,

29. septembra 1876.

(303—1)

Župan: **Luschan.**

Izurjen, trezen, slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožen

kancelist

dobi takoj službo pri

Dr. Gvido Srebre,
advokatu v Brežicah.

(302—1)

Št. 535.

(297—3)

Učiteljski službi

so razpisani s pričetkom novega šolskega leta.

1. Na trirazrednej ljudske šoli v **šent-Jernej**, z letno plačo 400 gold.

2. Na dvarazrednej ljudske šoli v **šent-Rupertu**, z letno plačo 400 gold.

Čas za vložbo prošenj je do
21. oktobra 1876.

Prošnje naj se izročijo pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

Za ti službi naj tudi učiteljice prosijo.

Od c. k. okrajnega šolskega sveta,
v Krškem, 15. septembra 1876.

Predsednik: **Schönwetter.**

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij z vspešnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti. (53—25)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajskeji cesti v Ljubljani.

Polytechnická škola

ve Frankenbergu (v Sasích).

Pro vzdělání

Ingenieurů strojů, Zeměměřičů, Lučebníků (úplně zařízené Laboratorium), Strojvedoucích.

Přípravka pro jednorocní dobrovolníky.

Prospekty zasílá ředitelstvo zdarma a na dopisy odpovídá se též česky.

(229—5)

Naznanilo.

KONBITORIJÓ

gospe Adele Kaprečeve

prevzel, ter se najtopejše priporočam. — Vsa naročila za poroke, pojedine, bale in soareje oskrbe in pripravijo se naj-finejši, najcenejši in točno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosim z odličnim spoštevanjem

Rudolf Kirbiš, konditor,

prej Kaprec v zvezdnej aleji.

(239—3)